

Vergaderjaar 2005–2006

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 435

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 26 april 2006

Binnen de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties¹ heeft een fractie de behoefte de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over zijn brief aan de Tweede kamer inzake Groenboek Europees Programma voor de bescherming van vitale infrastructuur van 7 februari 2006 (TK 22 112, nr. 422) enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

Bij brief van 25 april 2006 heeft de minister deze beantwoord.

Vragen en antwoorden, voorzien van een inleiding, zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Noorman-den Uyl

De griffier van de commissie,
De Gier

¹ Samenstelling:

Leden: Kalsbeek (PvdA), Van Heemst (PvdA), Noorman-den Uyl (PvdA), voorzitter, Vos (GL), Van Beek (VVD), ondervoorzitter, Van der Staaij (SGP), Luchtenveld (VVD), Wilders (Groep Wilders), De Pater-van der Meer (CDA), Duyvendak (GL), Spies (CDA), Eerdmans (LPF), Sterk (CDA), Van der Ham (D66), Algra (CDA), Haverkamp (CDA), Van Fessem (CDA), Smilde (CDA), Straub (PvdA), Nawijn (Groep Nawijn), Boelhouwer (PvdA), Dubbelboer (PvdA), Van Schijndel (VVD), Irrgang (SP), Meijer (PvdA), Vacature (algemeen) en Vacature (SP).

Plv. leden: De Vries (PvdA), Dijsselbloem (PvdA), Fierens (PvdA), Halsema (GL), Weekers (VVD), Slob (CU), De Vries (VVD), Szabó (VVD), Rambocus (CDA), Van Gent (GL), Çörüz (CDA), van As (LPF), Van Haersma Buma (CDA), Koşer Kaya (D66), Eski (CDA), Knops (CDA), Van Bochove (CDA), Van Hijum (CDA), Hamer (PvdA), Hermans (LPF), Leerdam (PvdA), Wolfsen (PvdA), Van der Sande (VVD), Kant (SP), Balemans (VVD), Vacature (PvdA) en De Wit (SP).

Inleiding

Met genoegen constateer ik dat de meeste fracties positief staan tegenover het kabinetsstandpunt op het groenboek van de Europese Commissie inzake een Europees Programma voor de bescherming van de vitale infrastructuur (EPCIP). De PvdA-fractie heeft nog enige vragen die ik hieronder graag beantwoord.

De leden van de PvdA-fractie zijn het met het kabinet eens dat scherp moet worden gekeken naar de doelstellingen van zo'n programma, en dat een *all hazards approach* wenselijker is. Tevens zien de leden van de PvdA-fractie het belang van meer interactie met het kabinet over de vormgeving van de bescherming van onze vitale infrastructuur. Zij vragen zich af hoe het Europese programma zich verhoudt tot nationale aangelegenheden en of dit programma enkel stimulerende maatregelen omvat. De fractieleden zijn geïnteresseerd wat de inbreng van de private sector is geweest bij het tot stand komen van de reactie op het groenboek. Zij vragen zich ook af wat nu precies Europese vitale infrastructuur is, of de dreigingen en kwetsbaarheden voor de vitale infrastructuur in Nederland al in kaart zijn gebracht en of dit ook het geval is met het vaststellen van interdependenties.

Vragen en opmerkingen uit de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het Groenboek van de Europese Commissie inzake een Europees Programma voor de bescherming van de vitale infrastructuur (EPCIP) en de reactie van de Nederlandse regering hierop.

Deze leden zijn het met de regering eens dat scherp moet worden gekeken naar de doelstellingen van zo'n programma, en dat een *all hazards approach* wenselijker is. Tevens zien de leden van de PvdA-fractie het belang van meer interactie met de regering over de vormgeving van de bescherming van onze vitale infrastructuur.

De leden van de PvdA-fractie betreuren het dat de regering in haar beantwoording wat al te zwart-wit stelt dat de bescherming van de vitale infrastructuur een nationale aangelegenheid is. Welke infrastructuur heeft de regering precies op het oog als zij spreekt over «infrastructuur met grensoverschrijdende effecten» (bladzijde 3 e.a.) waarop het EPCIP zich zou moeten concentreren? In welke voorstellen van de Europese Commissie ligt volgens de regering precies het gevaar voor overlapping met bestaande afspraken of het risico dat lidstaten het werk «opnieuw» zouden moeten doen? (bladzijde 3)

De regering ziet vooral stimulerende en faciliterende rollen weggelegd voor een eventueel Europees programma. Kan de regering gedetailleerder aangeven waaruit die stimulatie dan wel zou moeten bestaan? (bladzijde 3)

De regering stelt de reactie op het Groenboek in nauw overleg met private partijen te hebben samengesteld (bladzijde 1). Welke private partijen betreft dit en waaruit bestond hun inbreng precies?

Waarom is de regering kritisch ten aanzien van de voorgestelde invulling van het CIWIN voor de uitwisseling van dreigingsinformatie en inlichtingen? (bladzijden 3 en 15). Wat is er tegen een gemeenschappelijke methode om dreigingen in kaart te brengen? (bladzijde 15).

De leden van de PvdA-fractie zijn verbaasd dat de regering nu nog zegt werk te moeten gaan maken van het inventariseren van de kwetsbaarheden van de vitale infrastructuur (bladzijde 7 en ook opmerkingen over

NCI op bladzijde 12). Zijn die kwetsbaarheden voor Nederland niet gevoeglijk bekend? Welke vitale infrastructuur met grensoverschrijdende effecten behoort tot de nog niet beschrevene? (bladzijde 8) Wat zijn de belemmeringen voor zo'n beschrijving en inventarisatie?

Hetzelfde geldt voor het vaststellen van interdependenties. Welke zijn al wel en welke zijn nog niet in kaart gebracht (bladzijde 10)?

Antwoorden van de minister

Subsidiariteit

De leden van de PvdA-fractie betreuren het dat het kabinet in haar beantwoording wat al te zwart-wit stelt dat de bescherming van de vitale infrastructuur een nationale aangelegenheid is. Zij vragen zich af welke infrastructuur het kabinet precies op het oog heeft als zij spreekt over «infrastructuur met grensoverschrijdende effecten» en waarop het EPCIP zich zou moeten concentreren. Tevens willen zij weten in welke voorstellen van de Europese Commissie volgens het kabinet precies het gevaar ligt voor overlapping met bestaande afspraken of het risico dat lidstaten het werk «opnieuw» zouden moeten doen.

De Europese vitale infrastructuur met grensoverschrijdende effecten zijn die infrastructuren die bij langdurige uitval of vernietiging serieuze gevolgen hebben op onder andere de gezondheid, veiligheid, economie of het sociale welzijn van drie of meer lidstaten. Deze Europese vitale infrastructuren moeten nog worden geïdentificeerd aan de hand van nog nader vast te stellen criteria. Dit zijn activiteiten die naar de mening van het kabinet onder het EPCIP zouden horen te vallen. Zeer wel denkbaar is dat bijvoorbeeld (delen van) de Rotterdamse haven, gelet op de afhankelijkheid van aanvoer van goederen voor andere lidstaten, als Europese vitale infrastructuur kan worden aangemerkt.

In de commissiemededeling (COM) 2004 702 final stelt de Europese commissie een (verplichtend) gemeenschappelijk raamwerk voor waarbinnen de bescherming van de vitale infrastructuur met grensoverschrijdende effecten als ook de overige nationale infrastructuur wordt ondergebracht. Het kabinet is van mening dat nationale vitale infrastructuren die bij langdurige uitval of vernietiging geen gevolgen hebben voor andere lidstaten niet onder het EPCIP horen te vallen. Dit is een nationale aangelegenheid.

Nederland heeft een nationaal programma voor de bescherming van de vitale infrastructuur. Binnen dit programma heeft een kwetsbaarheidsanalyse plaats gevonden. Als het EPCIP een verplichtende methodologie voorschrijft voor het in kaart brengen van kwetsbaarheden, bestaat de kans dat deze analyse (gedeeltelijk) opnieuw gedaan zou moeten worden, wat niet wenselijk wordt geacht. Daarnaast is er binnen een aantal sectoren die als vitaal worden aangemerkt verschillende richtlijnen, bi- en multilaterale afspraken gemaakt ten aanzien van vitale infrastructuur. Bijvoorbeeld de financiële sector, (lucht)havens en kerncentrales. Het toekomstige EPCIP moet de programma's van de lidstaten voor de bescherming van de (nationale) vitale infrastructuur aanvullen en ook rekening houden met al bestaande afspraken. Het EPCIP moet een versterkende werking hebben en niet een duplicerende werking.

Stimulerende rol van het Europese programma

De leden van de PvdA-fractie constateren dat het kabinet vooral stimulerende en faciliterende rollen ziet weggelegd voor een eventueel Europees programma. De fractieleden vragen zich af of het kabinet gedetailleerder kan aangeven waaruit die stimulatie dan wel zou moeten bestaan.

Het kabinet is van mening dat het Europese programma naast de uitgangspunten en het gemeenschappelijk kader voor de bescherming van de vitale infrastructuur in de EU nog een andere functie heeft. Name-lijk het stimuleren en faciliteren van de lidstaten om de capaciteit van de bescherming van de vitale (nationale) infrastructuur te vergroten. Deze faciliterende functie van het programma kan onder andere bestaan uit het organiseren en onderhouden van expert netwerken in de verschillende vitale sectoren, het toegankelijk maken van good practices en kennis over bescherming van vitale infrastructuren, het ontwikkelen van een gemeen-schappelijke methodiek voor het identificeren van de Europese vitale infrastructuur met grensoverschrijdende effecten en het uitvoeren en financieren van onderzoek op dit terrein.

Samenwerking met de private sector

De leden van de PvdA-fractie stellen vast dat het kabinet de reactie op het Groenboek in nauw overleg met private partijen heeft samengesteld. De fractieleden vragen zich af welke private partijen dit betreft en waaruit bestond hun inbreng precies.

De inbreng van private partijen voor het groenboek kwam van de volgende partijen: de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland (VEWIN), Transmission System Operator Tennet BV, Nederlandse Organi-satie voor toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO), de ondernemingsorganisatie VNO/NCW. De inbreng bestond uit suggesties en standpunten van deze bedrijven en organisaties met betrekking tot verschillende onderdelen van het groenboek.

Het CIWIN

De leden van de PvdA-fractie vragen waarom het kabinet kritisch is ten aanzien van de voorgestelde invulling van het CIWIN voor de uitwisseling van dreigingsinformatie en inlichtingen. Zij vragen zich af wat er tegen een gemeenschappelijke methode is om dreigingen in kaart te brengen.

Het is van belang dat er informatie wordt uitgewisseld tussen de verschil-lende lidstaten voor de bescherming van vitale infrastructuren in de EU. Er moet echter zorgvuldig worden omgegaan met het uitwisselen van vertrouwelijke informatie over vitale objecten of netwerken. Het is evident dat informatie over dreigingen ten aanzien van vitale infrastructuren in de EU moeten worden uitgewisseld.

Het is echter niet noodzakelijk dat hiervoor een nieuw netwerk wordt gecreëerd. Er zou gebruik kunnen worden gemaakt van binnen het EU Monitoring and Information Centre reeds ingestelde netwerk dat over dreigingen van crisis en rampen tussen de verschillende lidstaten infor-matie uitwisselt. Dreigingsinformatie en inlichtingen wordt ook al tussen de relevante lidstaten via beveiligde kanalen van politie- en inlichtingen-diensten uitgewisseld.

Duplicatie moet zoveel mogelijk worden voorkomen en er zou juist gebruik gemaakt moeten worden van bestaande goed functionerende middelen.

Kwetsbaarheden

De leden van de PvdA-fractie zijn verbaasd dat het kabinet nu nog zegt werk te moeten gaan maken van het inventariseren van de kwetsbaar-heden van de vitale infrastructuur. Zij vragen zich af of die kwetsbaar-heden voor Nederland niet gevoeglijk bekend zijn. De fractieleden vragen zich ook af welke vitale infrastructuur met grensoverschrijdende effecten

nog niet is beschreven en wat de belemmeringen zijn voor zo'n beschrijving en inventarisatie.

De beantwoording van de vragen uit het groenboek zijn er onder andere op gericht om aan te geven wat er wel en wat niet in het EPCIP moet worden opgenomen, wat de nationale verantwoordelijkheden zijn en wat er op Europees niveau zou moeten worden opgepakt. De antwoorden zijn er niet op gericht om aan te geven wat er wel en wat er niet in Nederland op het gebied van bescherming vitale infrastructuur is gedaan.

Op 16 september 2005 heeft het kabinet aan het parlement gerapporteerd over de kwetsbaarheid van de vitale infrastructuur in Nederland (TK 26 643).

Het inventariseren van de vitale infrastructuur met grensoverschrijdende effecten was geen onderdeel van deze rapportage.

Het analyseren van de afhankelijkheden voor Nederland van buitenlandse vitale infrastructuren, heeft nog niet plaats gevonden. Er zijn geen belemmeringen om een dergelijke beschrijving en inventarisatie uit te voeren.

Het is echter zinvol en efficiënter om een dergelijke analyse onder de werkingssfeer van het toekomstige EPCIP uit te voeren.

Interdependenties

De leden van de PvdA-fractie vinden dat hetzelfde geldt voor het vaststellen van interdependenties. Zij vragen zich af welke zijn al wel en welke zijn nog niet in kaart gebracht.

In de aanloop naar de eerder genoemde rapportage over de bescherming van de vitale infrastructuur in Nederland heeft een onderzoek plaats gevonden van de interdependencies binnen de vitale sectoren in Nederland. Deze zijn uiteindelijk in kaart gebracht. Het onderzoek naar de interdependencies binnen de vitale sectoren op Europese schaal, heeft nog niet plaats gevonden. Het EPCIP is bij uitstek een uitstekend programma waaronder een dergelijke analyse zou moeten gaan plaatsvinden.